

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona. Egyes szám ára . . . . . 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.</p>
---	--	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Népkonyha.

Előreveti már árnyékát a tél dermesztő hidege. Százan és százan török fejüket hasztalan, hogyan védjék meg magukat és családjukat a tél hidege ellen és nehezen sóhajtanak, ha arra gondolnak, mikor fognak újra meleg ételhez jutni.

A jómódu társadalomnak etikai kötelessége, hogy a nyomoron enyhítsen. Jótékonyági körök alakulnak, melyek a szegény-szegélyezés különböző fázisait fellelik működési körükbe és minden módon kiegyenlíteni, vagy legalább enyhíteni igyekeznek a nem egyforma vagyoneeloszlásból eredő nyomort. Nem kell, szociálistának lenni még annak elismerésére, hogy ha már az ember megszületett, joga van az élet elsőrangú szükségleteire és hogy a horribilis vagyon és a teljes nélkülözés egyáltalán nem harmónikusak. De éppen a vagyonnak kötelessége és érdekében is áll az éhes szájak lecsendesítése, kinyújtott kezek kielégítése és az égbekiáltó nyomor megszüntetése, mert az éhes száj a hiábavaló

könyörgések után megtanulja a forradalom dalát, a kinyújtott kezek ököibe szorulhatnak és a nyomor felkeresheti erőszakkal is a palota termeit.

A tél jótékonyágának legmagasztosabb intézménye a népkonyha. Nagy világvárosok proletárjainak, munkanélküli seregének és munkásainak is visszaadja életkedvét, reménységét az a tudat, hogy van egy hely, melyben áldott női kezek számukra ingyen, vagy igen olcsón meleg levest, húst és tésztét varázsolnak elő, hol minden nap terített asztal várja az éhezőket és a tél legrettenetesebb borzalma, az éhség meghátrálni kényszerül az emberszeretet férvétől.

Rimaszombatban is pár éve működik egy népkonyha, melyet a jótékony nőegylet, buzgó elnöke *Samarjay Jánosné* vezetése alatt tart fenn „Napközi Otthon” czim alatt. De ha jól tudjuk, ez a nemes intézmény még csak a messze pusztákról bejáró iskolás gyermekek részére van berendezve.

Megható a szegény apróságok látványa, kik hidegtől elkékült arczal, de

az evés reményétől csillogó szemekkel lépnek a népkonyha meleg helyiségébe és felfrissült testtel, kielégített étvágygal távoznak. Öröm nézni a kipirult arcokat és nálás tekinteteket.

A népkonyha azonban ily keretben ma még nem tudja kellőképpen kielégíteni a szükségleteket. Nem képes arra anyagi erejénél fogva, hogy a gyermekek kivül más elaggott és felnőtt egyének éhét is csillapíthassa.

Ez pedig helytelen és igazságtalan állapot. A nyomor nem ismer különbséget, az éhség egyformán fáj. Felmerülhetne azon eszme, hogy a nőegylet és más jótékonyági egyesületek karöltve egy második népkonyhát állítsanak fel. De mihelyt praktikusabban gondolkodunk, azonnal rájövünk arra, hogy sokkal helyesebb és olcsóbb is, ha a meglévő alapra helyezkedve a többi egyesület és egyén a már meglévő népkonyha kifejlesztésével igyekeznek az állapotokon javítani és az anyagi hozzájárulásokkal és alapítványokkal odahatni, hogy mennél több rászorult részesülhessen a népkonyha áldá-

őreg napjaira napidíjas lesz és a temetkezési egylet kívánja reá az utolsó átkot: ez is rövid ideig fizette a tagdíjat!

Nem így él aki a munkát szereti, aki a természet keblén érzi jól magát s aki vérbeli vadász.

Messze a nagy város zajától, a gömői hegyekben, enyhe októberi hajnalon, borulatos csendben, mikor a természet éjjeli álmából ébredni kezd s már sejteni lehet a Vepor hegynek homályosan látszó körvonalain a pirkadás közeledését. Mikor még az a pár ölyv is lustán tollazdik egy száraz ágon, mikor a dió-rigó is még alszik és az erdő szorgalmas ács mestere, a nagy barkály sem kopog; akkor szólal meg a legszebb szerelmi dal az erdő királya, az agancsos torkából, melyet százszorosan vernek vissza a bérczek falai és pezsdítik meg az igazi szenvedélyes vadász idegeit.

Magányosan, elmerülve a jó szerencse gondolataiban és magában, mozdulatlanul áll egy vadász egy kis hegyi tisztás árnyékfedte szegélyében és hallgatja a részegítő nótát, az agancsosok szerelmi hívogatóját s remegve várja azt a pillanatot, midőn gyilkoló mauzerét a hidegtől megesipített arcához emelheti.

Erősen szól már a hatalmas, érczes harsona. Zug az erdő és repül a szerelmi ének bérczen-völgyön keresztül. Itt is, ott is ropog a haraszt, török a galy és sebes ügetéssel vonul a hárem, melyet egy pár statisza félve, óvatosan oldalról követ.

Itt is, ott is, arrébb meg közelébb hang

TÁRCZA.

Uj ezredév dala.

Lelkesülten zengjen újra
Merre Árpád népe él:
Hogy honunkra fölvirradt már
A megújult ezredév
Zengje béreziünk, zengje völgyünk,
Zúgjon erdők fáin át,
A folyó is és a tenger
Harsogtassa új dalát!

Őseinknek hősi kardja
Védte egykor szép honunk:
Nem lehet más ur e földön,
Míg itt élünk és halunk!
Nem lehet, ha kebleinkben
Honszerelmi láng lobog,
Nem lehet, míg e hazában
Egy igaz szív is dobog.

A mi nagy van e hazában,
A mi diós, a nő szép:
Annak magját mind apánk
Hínteggették szerteszét.
A mi áldást itt a béke
Szent kezével alkotott:
Fáradozva látta abban
Nagyjainkat a nyugot.

Lelkesülten zengje ajkunk,
Hogy itt Árpád népe él:
Életéről az bizonyág,
Hogy alkot és nem henyél.
Adjja Isten, felvirulva
Lássá e hont a jövő,
S a virágzó haladásnak
Kész vezére legyen ő!

Szarvasbögésen.

A nagyvárosi embernek, a divatos öltözetekben pöffeszkedő emberseregtől nyüzsgő aszfaltos utcákban telik a gyönyörűsége. Egy köpi alaku kalap alatt, ringó lépésekkel haladó, kipingált dáma, ki a sikket rövid idő alatt a Kossuth Lajos-utca promenádján sajátította el, elég arra, hogy egy monoklis, léha életű gavallérnak figyelmét és kísérelő tekintetét addig, míg a tömegben elvegyül, lekösse.

Az ilyen ember nem szereti mindazt, a mi természetes, a mi valódi, a mi az embert természetesen gyönyörködteti és vágyait kielégíti. Az ilyen ember kerüli a magányt, a csendet. A nagyvárosi embernek, gavallérnak zaj és káprázatos tény kell, mely petyhüdt idegeit és szeméit ébren tartja.

Az ilyen ember akkor, mikor a nap kél és a természet ébred, álomra vágyik, hogy az ebéd utáni órákban kereshesse ismét fel azt, a mi a szemét és nem a lelket gyönyörködteti.

A kisvárosi ember ellenben már megelégszik a rendes napi munkával, a jó étvágygal és az esteli órákban egy füstös kaszinóval, a kártyasztal mellett.

És ezek után hogyan él a falusi Pató Pál? Reggel elég korán hagyja el nyugvó helyét; jól megreggelizik és kikiált: fogjatok be! Napközben ki-kilovagol, vagy kocsizik, vagy vizslájával passziózik. Este pedig kikiált: fogjatok ki. Így éli le életét s akinek a szerencse kedvezett, azt diszesen temetik el ősi kuriájából, a ki pedig kártyázott, bürzézett, vagy rosszul spekulált az

saiban. Ha a jótékony egyesületek együttes ülést tartanának, melybe belevonnák a „Napközi Otthon” elnökségét, megtalálnák a módot arra, hogy a mai keretek kiszélesítésével általánosabbá tegyék a népkonyhát és költségvetését megnagyobbitva, a város nagyszámú szegényeit és munkásait is a népkonyha asztalához ültethessék. Háttérbe kell vonulnia az érzékenységek és arra kell törekedni, hogy a keretek kiszélesítésével rövid idő múlva beállhasson az egyensúly az összes szükségkölködők között és arányos legyen a népkonyha jótékonyasága.

A népkonyha nem könnyöradomány. A mai kereseti viszonyok városunkban nem eléggé fényesek ahhoz, hogy a munkás vendéglőkben étkezessék. Így történik meg azután, hogy a hiányos táplálkozás a pálinkára utalja a munkást és az alkohol összes káros következményeinek nyílt ajtót nyit. Ha azonban 20 fillérért minden ember önértékének esorítás nélkül tisztességes ebédhez juthatna, kisebb lenne az alkohol-fogyasztás és csökkennének a társadalmi bajok is.

Cselekvésre hívjuk tehát fel az egyesületeket és egyéneket. A jótékony egyesületek helyesen tennék, ha még a tél beállta előtt ez irányban határoznának. Az egyes felkezetek lelkeszeinek kell elsősorban azon lenniük, hogy menél több alapítvány létesüljön hűveik érdekében és fáradságot nem ismerő tevékenységet kell immár kifejteniök. A megye és város, mely annyi mindenféle hasznos és haszontalan célra, kénytelen vagytonát szétforgácsolni, méltassa figyelmre legáldásosabb intézményünket és mielőbb szavazzon meg egy összeget a népkonyha fejlesztésére. A magánosoknak pedig, ha jótékony célra adakozni akar-

zik már a nóta. Néha az operai koncertbe egy fiatalabb fals hang is belévegyül, de a hatalmas baritonista, az erdők oligarchikus ura leintí, elnyomja hangjával az ideitlen és fejletlen próbálkozásokat.

Majd a sűrűségben megkezdődik az ádáz küzdelem, a szív, a szerelem harcza. És a szerelemre vágyó női sereg egykedvűen bámulja a legények páros viaskodását, melyet vadásunk még nem lát, csak az agancsok tompa csattogásából gyanít biztosan.

Győzni, vagy meghalni szépen és dicsőségesen: ez a cél. Elni azért, azért az édes szerelemért mindkettő akar, mert ez az élet célja és rendeltetése még az állatvilágnak is.

A szerelem, az ösztön, a vágy nem csillapul, de a harc mindinkább csak fokozódik. Újabb és újabb erővel támadnak egymásra az erdei daliák és agancsaikat összedörzsölve, köszörülik fegyverüket.

Már-már gyengül az öreg 16-os, ki oly sok ütközeten ment keresztül az életben és fiatalabb 10-es ellentele, a könnyen mozgó harczi levante, előnyben van. Az öreg ugylátszik már nem is a babérért küzd, de életét akarja menteni, míg a fiatal ellenfélnek már a harczi dicsőség és a büszkeség hevíti ifju szívét, hogy ő legyen ura annak a háremnek, melynek az öreg basa, a fiatal effendik réme, éveken át volt korlátlan és kérlelhetetlen ura.

Nincs pihenés csak addig, míg az agancsok összegomolyodva, összeakadva pár perczig gyengébb harcra szoritják a küzdőket. Mihelyt azonban fegyvereik felszabadulnak, élesebbre fenne még nagyobb dühvel támadnak ismét egymásra.

Az öreg ereje már lankad, emé a küzdelemből és úgy látszik ép bőrrel szeretne menekülni s messze-messze más vidékre elvándorolni, hol szerelmi harcokban és kalandokban gazdag életét megelégedetten és dicsőségesen élhetné le. De nincs menekülés, mert egy félre mozdulatnál ifju ellentele, melynek izmait az ütközet csak

nak, jusson eszükbe elsősorban a népkonyha és akár örömeik, akár bánatuk van, gondoljanak az éhezőkre,

Az adományok nemcsak pénzbeliek lehetnek. A népkonyhának tömérdek fára, lisztre, burgonyára és cukorra van szüksége. Mindig akadtak jótékony polgárok, gazdálkodók és kereskedők, kik kisebb-nagyobb mennyiségű természetbeni hozzájárulással segítettek. A jótékony cél nem követel nagy áldozatokat. Néhány hasáb fa, pár kilo liszt, egy-két zsák burgonya is lehetővé teszi, hogy néhány újabb éhező juthasson meleg ételhez.

Ma még őszi napsugár rezeg a léghen, de holnap talán már teljes kegyetlenségében tárja elő arezát a rideg ősztó hónapja, meggyülik a szegények arcán a gond, a nélkülözés, az éhség fájdalma. Ha terített asztalhoz ülünk, gondoljunk azokra, kiknek nincs betevő falatjuk, nyiljon meg szívünk és tárczánk, mert szebb, önzetlenebb célta soha nem szolgálhatunk, mintha a népkonyhát veszszük pártfogásunkba. Ha pedig segíteni akarunk, gyorsan segítsünk!

Válasz Szombathy László urnak.

Igazaink bizonyításához: elfogadható érvek és kézzelfogható bizonyítékok szükségesek, nem pedig személyeskedő harczi kardesörtetések!...

A ki haragszik, annak rendesen nincs igaza.

A mikor lelkesedés és áldozatkészségből tanítói internátust akarunk teremteni, akkor ne rít pártoskodás, békétlenség és a háborúság magvait igyekezzünk egymás között elhinteni, hanem ahelyett alaposan meghányt-vetett tervezetekkel és szigoruan reális számításokkal törekedjünk annak *mielőbbi megvalósításán* egyesült erővel buzgólkodni. Mert kétszer ad az, a ki a szükségben szenvedőknek *azonnal* ad!...

megacélozta, most már kegyetlenül támad és nem ismer kegyelmet.

A büszke koronás basa most egy pillanatra megkészt és egy oldalfordulónál bösz ellentelének kitént agancsa biztosan furódik oldalába s üti át prémes kaftánját. Elbukik a sikos talajon s vastag sugárban ömlik barnapiros vére és festi meg a száraz avart, mely életében pihenő párnája volt, most pedig halotti hideg lepedője lett.

Még egyszer felemeli koronás fejét, végigtekint volt birodalmán s megtört, üvegesedő szemekkel utolsó sohajával kileheli nemes párját.

A győző rátipor, hátraveti agancsát s kitor belőle a diadalmi mámor. Ó-a, ó-a, ó-a... végig zug a bérczeken kihívó bőgése és dicsőségesen hirdeti győzelmét.

Most már maga elé tereli élet-halál harczi árán, szerelmi győzelemmel elfoglalt háremét és hajtja maga előtt más revírbe, hogy ne zavarja nemesen, dicsőségesen elesett ellentelének örök nyugalma.

Egy, kettő, három... tehenek... olvassa remegő vadásunk az előtte elvonuló lakodalmi menetet, melyet azt hinné a nem vadász, hogy záradékol már más nem követ csak egy pár buta borju.

Nem! Nincs vége a násznépnek. Mert kell jönni a vőlegénynek, ki rendesen utolsó, hogy idegen meg ne zavarhassa nászát.

Vadásunk, ki nem először gyönyörködött már e felséges lakodalomban, összeszedi minden higgadtságát és mauzerét előre felemelve, várja a büszke, véres rózsagalyakkal feldisztatott vőlegényt.

Még csak pár szempillantás... és kilép a dőlczeg dalia, kinek a szerelmi harczi egy kis piros bimbót is tüztöt keblére, széles, erős szügyére.

Diadalmasan, szerelemittasan tekint körül a nász mezején, hogy akad-e még valahol ellenség, ki őt zavarni merészkednék és véle fegyvert mérne.

Nincs senki, tehát bátran előre. Még egy lé-

Ezeknek előrebocsátása után határozattan kijelentem, hogy én az igen t. Elnök urat heves, harczi kirohanásaiban nem fogom követni a háboruszkodás terére, hanem a „Rozsnyói Híradó”-ban közzétett erősen támadó és sértegető feleletére — minden személyeskedéstől tartózkodva — komoly higgadtsággal és tárgyilagos-sággal adom meg az illő választ a következőkben:

A gömörmezei ált. tanító-egyesület folyó évi augusztus hó 2-án Tornalján tartott közgyűlése által kiküldött „előadói tervezet felülvizsgáló bizottságá”-nak Rimaszombatban folyó évi szeptember hó 21-én lefolyt gyűléséről a „Gömör-Kishont” 40-ik számában tárgyilagosan és a történelmi hűségnek megfelelőleg igyekeztem röviden, de az igazságnak hiven referálni. Mivel pedig a bizottsági ülésnek általam ismeretett letolyása elválaszthatlan kapcsolatban állott, de sőt egyenesen irányítva is lett az igen t. Elnök urnak szerintem nem épen a leghelyesebb intézkedései által, ez okból mint bizottsági tag, lelkiismeretbeli kötelességemnek tartottam azokra vonatkozó szerény észrevételeimet a tanítói internátus ügye iránt melegen érdeklődő tanító társaim tudomására hozni anélkül, hogy akár tendenciózusan és igazságtalanul vádaskodni, akár pedig szándékosan sértegetni akartam volna. — Én csak a tiszta igazságot óhajtottam documentálni. — Hogy ez, az igen t. elnök urnak nincs inyére, arról nem tehetek; — de azért az igazság mindig igazság marad!... még akkor is, ha betörik érte az ember fejét.

Hiszen az igen tisztelt Elnök ur a bizottsági ülést megnyitó beszédében — tehát még a tárgyalást megelőzőleg — saját maga jelenté ki nyilvánosan az összes jelenlévők előtt: „hogy az ő agódó lelke sehogy sem tud belenyugodni a tanítói internátusnak a gimnázium ócska épületében való elhelyezésével, a miért is egy egészen új tervezetet készítettett és terjeszt ezenel a bizottság tagjai elé.”

pés előre, büszkén, méltósággteljesen s azután...? Megvillan a fegyver és győzelmi lovagunk egy jól irányzott lapoczká lövéssel találva, hanyatvágódva ott fekszik a gyepen.

Diszes agancsa mélyen a földbe furódva és aczélos lábai égnek meredve jelzik, hogy hirtelen utolérte a végzet és alig pár lépésre ellentelének hullájától neki is halotti ágyat vetett a szerelem, a szenvedélyes vadász gyilkos golyóját.

A hárem pedig a puskaszótól megrémülve, a történekről mit sem sejtve, ösztönszerűleg fut, rohan árván, árkon-bokron keresztül, míg egy másik erős lovag nem állja útját a gyáva, védtelen csapatnak.

A kelő nap biboros sugari bearanyozzák a hegyecsucokat és egy pár játszi sugárka rátalál a koronások kihült tetemére is, s a pára, mely észrevétlenül, lassan leszállott a ködös hajnalon, elkezd csillogni s fénylő glóriával áztatja meg vadásunkat és a hideg halottakat.

Ez a természetnek, a kék égboltnak, az erdőknek, bérczeknek ravatalos gyásza. Ez a vérbeli vadász legnagyobb gyönyörűsége, mely fellett a nagyvárosi ember közönyösen napirendre és a tővárosi bünyügi szenzációra térne.

Ez szebb és felségesebb minden emberinél s neju sérti senkinek a jogait.

És milyen a sors rendelése?

Míg az egyik, a hatalmas küzdő ellenfél dicsőséggel és bátran, nemesen esik el a harcmezőjén, addig a másik, a győző ellentél, egy orvul lesben álló vadász golyója alatt esik össze és a vadászé a dicsőség.

A szebbik és erősebbik, a 16-os agancs az erdőhivatal muzeumába kerül, a gyengébb, de szintén szép példány pedig vadásunk dohányzójának lesz örökös büszke disze.

Hát most már kérdem teljes tisztelettel . . . nem ártatlan naivitással árulta-e el saját maga az Elnök ur, hogy ő — tekintet nélkül a „Bihary“-féle tervezet számadatainak helyessége-vagy helytelenségére nézve egészen új tervvel és előkészülettel felfegyverkezve jött a bizottsági gyűlésre? . . . és nem-e indokolatlanul dolgozott annak teljes megsemmisítésén?

Szerintem az Elnök urnak az lett volna a kötelessége, hogy ezen összehívott bizottsági ülésen a „Bihary“-féle tervezet számadati reálitásának felülbírálatát intéztesse el a közgyűlés határozata szerint; s ha az nem felelt volna meg a követelményeknek s reálisnak nem lett volna elfogadható, szerintem csak az esetben lett volna új tervezetek készítésére szükség. Ugy tudom, szavahihető egyénektől (miután egészségem helyreállítása miatt — sajnos — távol kellett lennem a tornaljai nevezetes közgyűlésekről), hogy azt írta elő a közgyűlés a nagyon is saját lábán járnivaló elnök urnak; — másrészt meg ezzel tartozott volna az igen t. Elnök ur az általa felszólított előadó ur nagy utánjárással, gondnal, szakszerűséggel és reális számításokkal egybeállított értékes munkálatának is. Hivatalos eljárásából tehát világosan az tűnik ki, hogy önkényesen ignorálta a közgyűlés határozatát. S itt ismét kérdezni bátorodom teljes tisztelettel: hogyha a fentebb jelzett eljárás szerint honoráljuk előadóink lelkiismeretes munkásságát, vajjon jövőre kapunk-e előadókat!

De menjünk tovább! . . . Igaz ugyan, hogy a mi interpellációkra végre nagy immel-ámmal belekóstolt a bizottság a „Bihary“-féle tervezet számtételeinek felülbírálatába s a számítások alapos korrektségét elismerte, az ócska gymnasiumi épület árát is elég olesónak mondta, de sőt az egész tervezetet az internátus mielőbbi beállítására nézve — még 10.300 kor. leütése után is — keresztülvihetőnek találta; — mindezek dacára azt, elnöki döntéssel mégis leszavazta. Mert a főérv az volt, hogy kevés differenciával, megfelelőbb tágas helyen, az internátus modern új épületben is elhelyezhető; — továbbá, hogy tizenegyed magunkkal csak nem vehetjük a nagy felelősséget magunkra?!

Azonban ezen érvekkel talán csak még sem lehet megdönteni a „Bihary“-féle tervezet számadatainak reálitását? . . .

Hiszen azt mi is szentül hisszük és valljuk, hogy jobb lenne biz ott egy szép nagy tágas kert közepén, egy díszes, modern új épületben elhelyezni azt az internátust! . . . csak ne kellene hozzá olyan rengeteg sok pénz!? . . . meg azután honnan? . . . miből? . . . miképen? . . . és mikorra építhetnők és állíthatnók be azt? . . .

Ezekre a fontos kérdésekre maradt adós az igen tisztelt Elnök ur, valamint szüknek bizonyult 87 ezer koronás tervezete is! . . .

Hát ez-e az a sürűn és oly jellegzetesen hangzott, de egyetlen oldalról sem látott, „minden oldalú megvilágítása a Tanítók Háza kérdésének!”

Ha pedig a bemutatott új tervet nagyobb méreteken alakítanánk át és a szükséges elkülönítést is keresztülvinnők abban, azt hiszem jóval nagyobb összegecskébe, mondjuk csak úgy hozzávetőleg 100—120 ezer koronába is kerülhetne s természetesen így az előállítási differentia is mindjárt nagyobb lenne. Addig takarodjunk ameddig a takaró ér! . . .

Én azt hiszem, hogy az igen t. építész ur csak olyan épülettervet készíthetett, a mily hozzávetőleges méreteket neki az elnök ur, vagy bárki más megadott. Mert tájékoztató irányítást, hogy pl. 60 vagy 80 gyermek elhelyezésére készítse-e a tervet? . . . csak kellett kapnia? . . . vaktában, tájékoztató utasítás nélkül csak nem indulhatok neki a terv készítésének? . . .

Higye el t. Elnök ur, hogy én így gondoltam el a dolgot s ezért egyáltalán nem lehetett oka a felháborodásra. Tervszerű összejátszásról? . . . gyanúsítgatásról? . . . e szerint nem is álmodhattam.

Ezek után még csak egynéhány szerény észrevételem volna hátra, nevezetesen: a t. Elnök urnak azon vádjá, hogy „legalább érdeklődhettem volna a közgyűlés határozata iránt,” engem jogosan nem illehet, mert a bizottsági ülésen, mint első felszólaló kértem az Elnök urat, hogy a közgyűlésnek az Internátusra vonatkozó tárgyalásáról és határozatáról szóló jegyzőkönyvet szíveskedjék felolvasatni, de erre nem volt hajlandó, illetve e kéresemnek eleget nem tehetett, mert állítólag a közgyűlési jegyzőkönyv akkor még nem volt kész.

Megnyugtathattam azonban a t. Elnök urat, hogy a „Tanítók háza” kérdésének időleges fejleményeit minden változataiban jól ismerem, azt minden fázisában komoly érdeklődéssel kísértem, s így a történeti folyamatok drága idejét át nem aludtam. Előrehaladt korom dacára álmos sem vagyok, de sőt nagyon is éber szemmel és a tanítói közügyek iránti meleg érdeklődéssel olyan jól látok, hogy még az igen t. Elnök ur kártyájába is beláttam! és talán az fáj? . . . hogy megláttam azt az ütő kártyáját, a melylyel úgy a közgyűlés határozatát, valamint a „Bihary“-féle tervezetet sikerült a bizottságban egy csapással agyonütnie?! . . . Ezt vette tőlem olyan zokon s ezért zudította deresedő fejemre személyeskedő gorombaságainak özönét. És aztán micsoda „számításainkat” hiúsította meg?! . . .

Dugja vissza hüvelyébe tennen villogtatott kardját igen t. Elnök ur! . . . mert arról az egyről biztosíthatom, hogy mi kardesörtető harezot, háborut, párbajt vivni nem kívánunk: de személyeskedni, pártoskodni, sértegetni, gorombáskodni sem óhajtunk! . . . Vagy nem Önök köszörülték előbb kardjaikat rögtön a közgyűlés után a „Rozsnyói Híradóban”, a hol az egyesület tagjainak óriási többségét „meggondolatlan tömeg”-nek nevezte a cikkiró?

Mi egyedül csak békét, igazságot, nyílt őszinteséget és tapintatos eljárást kérünk! . . . és mindezekon felül olyan egyetértő, alaposan számító és teremtő munkásságot, amelylyel „fiu- és leánygyermekünk internátusát”-át, a tanítóság minél csekélyebb megterhelésével mielőbb megvalósíthatjuk.

Végül megjegyezni kívánom még azt is, hogy közhivatalnokaink hivatalos ténykedései felett minden egyesületi tagnak joga van tárgyilagos kritikát gyakorolni, különösen akkor, ha azt mindnyájunk egyenes érdeke megkívánja; továbbá, hogy tanító társainak az internátus mielőbbi fellátása érdekében a tornaljai nagygyűlésen oly impozáns és lelkesült állásfoglalása után, nincs szükségünk sem a hangulat keltesre, sem pedig a tanítói közvélemény megtévesztésére! . . . Ilyet mi megsem kísérlettünk, mert igen jó tudjuk, hogy a tanítóság tud a saját lábán járni! . . . és meg fogja állani elfoglalt álláspontját azután is. — S ez utolsó szavam: béke legyen velünk és csináljuk meg egyesült erővel mielőbb a tanítók internátusát! . . .

Rimaszombat, 1910. okt. 14.

Törköly József.

Ref. egyházkerületi közgyűlés.

Ritka és lélekemelő közgyűlése volt e hó 11—13. napjain a tiszáninneri ref. egyházkerületnek Miskolcson. — E gyűlést nemcsak az tette nevezetessé, hogy az ideutalt tárgyak között igen sok fontos, részint a telekezeti béke megóvására, részint az egész református közön-

séget és egyeseket érintő és érdeklő ügy várt elintézésre, hanem az, hogy e gyűlésen pártatlanul el az egyházkerület közönsége két kidölt vezérfiát br. Vay Béla világi főgondnokot és Kun Bertalan püspököt, s iktatta be hivatalába az ujonnan megválasztott főgondnokot Dókus Ernő kir. kamarást a hazai reformátusoknak egyik ügybuzgó vezérfiát.

Az ünnepélyes gyűlés folyó hó 11 én vette kezdetét a felsőbb leányiskola nagytermében, melyet díszes és előkelő közönség töltött meg. Itt láttuk a testvér egyházkerületek küldöttéi mellett megyénknek több kiváló férfiát is úgy a papi, mint a világi rendből. Csabay Pál esperes, Czinke István és Vattay László kerületi jegyzők vezetése alatt ott voltak lelkeszeink közül Buzy Márton, Simon István, Dusza János, Réthy Andor, Pósa Béla, Varga Antal, Juhász László, Bódy István, Éles I. lelkészek, Becske Bálint tanító stb., míg világi részről Bornemisza László fő-, Lukács Géza alispán, Tornallyay Zoltán, báró Balassa Ragályi Ferencz, Molnár József, Bornemisza Elemér egyházmegyei tanácsbírák, Bodor István gim. tanár.

A gyűlést Meczner Béla h. főgondnok nyitotta meg s kegyeletes szavakban emlékezett meg a két elhunyt nagy férfiról, kiknek érdemeit jegyzőkönyvileg örökítették meg. Majd a Kossuth-utcai nagytemplomba vonult a közönség az új főgondnok beiktatására.

A nagytemplom zsutolásig megtelt a hivatalos és érdeklődő közönséggel. Az ének elhangzása után Vadász Pál legidősebb esperes mondott lélekemelő imát, melynek elhangzása után küldöttség ment az új főgondnokért, ki lelkes éljenzés között foglalta el helyét s vette át az egyházkerület hivatalos pecsétjét s leteszi az esküt. — Dókus Ernő megköszönve a belé helyezett bizalmat, elmondja programbeszédét, melyben kegyelettel tekint vissza egyházkerületünk multjára, jellemzi azon kiváló vezérfiakat, kiknek örökébe lép s nem kerülték ki figyelmét azon veszélyek sem, melyek a ref. egyházat nemcsak kívülről, de sajnos itt-ott belőlről is fenyegetik, de azért bizik az egyháztagok hithűségében, köteletségérzetében és kitartásában, hogy minden jogos és méltányos követelése a ref. egyháznak idővel megvalósul s a hullámok, melyek feléje tornyosulnak, el fognak simulni.

Lelkes éljenzés követte e nagyszabású beszédet, melyből kitűnt, hogy egyházkerületünk oly férfiat emelt a főgondnoki székbe, kit jog- és történettudás, munkaszeretet s körültekintő vezéri tehetség jellemez és a ki nemcsak a sebeket ismeri fel, de azoknak orvosságát is meg tudja találni.

Ezután az üdvözlések következtek. A tiszáninneri ref. egyházkerület nevében Czinke István, a ref. egyetemes konvent nevében Antal Gábor püspök, a tiszai ág. hitv. egyházkerület nevében Szentiványi Árpád üdvözölte. Az esperesi kar szónoka Vadász Pál, a gondnoki karé Meczner Béla volt, kiket az egyházkerületben levő iskolák s egyéb testületek küldöttsége követett, míg a ref. tanítók nevében Becske Bálint üdvözölte az ünnepelt férfit.

A felavatást gazdag lakoma követte, melyen számos szebbnél-szebb toasztok hangzottak el.

A 12-én és 13-án már az új főgondnok vezette a tanácskozásokat s a több mint 80 számból álló tárgysorozat bizony teljes két napot vett igénybe, habár jótékonyan tapasztaltuk azt, hogy új főgondnokunk a számos, sokféle ágazó ügyek mindenikét teljesen ismeri s a legellentétebb érdekek kiegyenlítésénél a kellő méltányosságot és tapintatot a jog- és igazság megsértése nélkül a legbonyolultabb kérdésekben is hiven megtalálta.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Olvasóinkhoz és előfizetőinkhez.

Harmincz év óta fennálló lapunk czimbetűi már megkoptak és régi nagy árkusaink is elfogytak, e számunktól kezdődőleg tehát azokat újakkal cseréltük ki. Ezzel lapunk kül alakja változott, de iránya marad a régi: mindent a közérdekért! Tartalom tekintetében pedig igyekezni fogunk még többet adni, mint ez ideig.

A „Gömör-Kishont” szerkesztősége és kiadója.

Személyi hírek. Bornemisza László főispán, Lukács Géza alispán, Bodor István főgimn. tanár és Czinke István ref. lelkész f. hó 11-én Miskolcon részt vettek a tiszáninneni ref. egyház kerületi nagygyűlésén.

Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter a mai napot putnoki otthonában tölti.

Dr. Kovács László városunk agilis polgármestere részt vett a városi polgármestereknek Szombathelyen f. hó 10-én megtartott országosgyűlésén, hol egy igen hazafias és üdvös indítványt is terjesztett elő és pedig, hogy a kormány kéressék fel: miszerint egy honi vasgyárban vízvezetékhez szükséges csövek is öntessenek. Az indítvány egyhangú pártolásra és elfogadásra talált és a gyűlés ily értelemben felirt a m. kir. pénzügyminiszterhez.

Gróf Andrássy Károly, gróf Andrássy Géza val. belső titkos tanácsos, a rozsnyói ker. országgy. képviselő nagyobbik fia, mint már megemlékeztünk róla, hetek óta súlyos betegnek fekszik a budapesti István-uti szanatóriumban. Örömmel halljuk azonban, hogy az előzékeny modoru, a kitűnő vadász és lovas fiatal gróf állapotában már határozott javulás állott be.

Bírák és ügyészek gyűlése. A bírák és ügyészek országos egyesülete vasárnap Győrben tartja kongresszusát, a melyre a helybeli kir. törvényszék bírói és ügyészi egyesülete dr. Kálniczky Géza bírót küldte ki képviselőként.

Püspök-jelöltek a tiszáninneni ref. egyházkerületben. A dolog természetéből következők, hogy a Miskolcon tartott egyházkerületi közgyűlés alkalmával kisebb nagyobb körben felmerült a püspöki székbetöltése is. Jelöltek gyanánt emlegették Fejes István volt esperest, a sárospataki főiskola egyházi algondnokát és sátorajhajhelyi lelkészt, Radaeszy György főjegyzőt és a pataki tanárt, Tüdös Istvánt alsóborsódi esperest s miskolczi lelkészt, Révész Kálmán abauji esperes és kassai lelkészt, Kéreszy Barna egyházkerületi tanácsbíró s tiszáninneni lelkészt, kiknek mindenike méltó arra, hogy Kun Bertalan örökébe lépjen. Az egyházkerület kötelessége bizonyára megfogja találni ezek között azt, ki multjánál, képességénél és képzettségénél fogva legméltóbb egyházkerületünk ügyeinek vezetésére. — Az egyházkerületi közgyűlés a szavazatok beadására nov. hó 15-ik napját tűzte ki.

Posta vizsgálat. A kassai kir. posta-és távirat igazgatóság főnöke: Pál Imre mult héten esütörtökön és pénteken városunkban időzött Mayer Sándor számvizsgálóval együtt s a hivatalnál alapos rovancsolást végeztek. A vizsgálatok mindent teljesen rendben találtak.

Házasság. Szakall Dezső, a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság korompai vasgyári tisztviselője, Szakall Vincze vármegyei várszék elnök fia, folyó hó 20-án tartja egybe kelését a bájos és kedves Szabó Margitkával Orvényszögben.

Eljegyzés. Dr. Úthy László, a budapesti királyi magyar tudományos egyetem I. számú sebészeti klinika orvosa folyó hó 10-én váltott jegyet Bécsben, Jelinek Ernő bányagazgató-mérnök kedves és szép leányával, Bertával.

Katonai kitüntetés. A király elrendelte, hogy Kubinyi Gyula 25-ik gyalogezredbeli számfelveti főhadnagynak, aki jelenleg a vezérkarhoz van beosztva, a csapatszolgálatban teljesített kitűnő működéseért a legfelsőbb megelégedés tudtul adassék. — A kitüntetett Kubinyi Ferencz megyei főügyész kiváló képzettségű fia.

A jolsvai ág. ev. lelkészi állás. A mely mint tudva van, Baltazár János elhalálozásával üresedett meg, f. hó 23-án lesz betöltve. A rég multban a jolsvai ág. lelkészi állást Valaszký és Ferjencsik nagytudományu országos híru s utóbb Baltazár Antal és János töltötték be. Egész természetes, ha az egyházhívek ily elődöknek méltó utódáról gondoskodik. Chalupka János gömörpanyti, Kármán István nandrási és Szelényi János pónyiki (Zólyom m.) lelkészek a jelöltek. Hogy melyik nyeri el a többség bizalmát, azt nem tudni. Azt hisszük azonban, hogy a választási urnánál, egyedül az egyház érdeke fogja vezetni a szavazókat — ha miként a multban egyhangú választás nem volna lehetséges. A választási mozgalomnak már eddig is megvan az az előnye, hogy meggyőződésé érlelődött, hogy a papi fizetés a mely 23 pontból áll s nem a mai korba s nem városba illő, módosítandó, hogy a papi lakás is, az igények s egészségi követelményeknek újítandó, s hogy a közel jövőben itt lesz az ideje, hogy a magyar nyelvű isten tisztelet — a mely ma felváltva van — szaporíttassék.

Halálozás. Czippusz István helybeli fiatal borbély mester f. hó 10-ikén hosszas betegség után 21 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 12-ikén nagy részvét mellett ment végbe. A cigány zenekar a gyászindulót és az elhunyt bus magyar nótáit játszotta a temetésen.

Küldöttség a miniszteriumban. Dobsina város küldöttsége tisztelgett a mult héten a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternél, kérve őt, hogy a polgári iskola építkezésénél felmerült tulkiadásokat a közoktatási kormány fedezze. A küldöttséget gróf Andrássy Géza, a kerület országgyűlési képviselője vezette s tagjai voltak: Pogány István kir. tanfelügyelő, dr. Langhoffer László polgármester, Benedikty Kálmán bányagazgató és Halasi Jenő polg. isk. igazgató. A miniszter kedvesen fogadta a küldöttséget.

Az iparos tanulók tanítója. A Czikkora István elhalálozása folytán megüresedett iparos tanonciskolához rendes tanítóvá: Bodor László választott meg, kiből az iskola egy megfelelő ügybuzgó tanerőt nyert.

A bolgár király birtokai. A „Magyar Nemzet” f. évi 239. számából közöljük a következő sorokat, mely bennünket is érdekel: „Iglói tudósítónk nyomán közölt ily című napirunkra vonatkozólag, Fülöp szász Cöburg góthai herceg ő fensége jolsvai erdőigazgatósága nevében Podhratzky erdőigazgató ur felkért a következők közlésére: Becses lapjuk folyó hó 6-iki számában az „ujdonságok” között „A bolgár király magyar birtokai” cím alatt olvassuk, hogy alólirt cöburg hercegi erdőigazgatóság Korách István volt poprádi polgármester közvetítésével I. Ferdinánd bolgár király ő fensége a muránylehotai felsíkon egy, a Fülöp szász cöburg-góthai herceg ő fensége hitbizományához tartozó telket eladott és hogy a szóban forgó telek legmagasabb pontján bolgár király ő fensége egy vadászkastélyt épített. Az iránt keressük meg a tekintetes Szerkesztőséget, sziveskedjék e tévedésen alapuló hírt oda helyesbíteni, hogy a fenséges herceg tulajdonát képező hitbizományból nem adatott el telek. Korách István Murányhuta (tehát nem Muránylehot) községtől vett telket s ahhoz a hitbizományi birtok legszélén egy 120 öl hosszú, nagyobbára régi ut használatát kérelmezte, mely néki 20 korona évi cenzus ellenében bizonyos megszorításokkal engedélyeztetett és a melyet ő saját költségén ki is burkoltatott, mindazáltal a szolgálat telekkönyvi biztosítása ezen utra meg nem engedtetett. A tévedés onnan eredhet, hogy a bolgár király ő fensége, a ki most a szepesi püspökség püspökházai vadászkastélyában tartózkodik, püspöki területen az „Uplasz-Szmrecsini” magaslaton egy pompás vadászkastélyt épített. A pusztamezői vadászkastély, mint az közismert, nem a bolgár király ő tel-

ségeé, hanem a hercegi hitbizományok jelenlegi tulajdonosának, Fülöp szász cöburg-góthai herceg ő fenségeének tulajdonát képezi.”

Országos agár-verseny. Arról értesülünk, hogy az e héten lefolyt szolnoki országos agár-versenyre vármegyénkbeli agarakat neveztek Fáy Antal földbirtokos, Hámos Antal a rimaszécsi kerület országgyűlési képviselője és ifj. Szontagh Zoltán tb. főszolgabíró.

Tanulmányut. Utólag értesültünk arról, hogy Batta István békési főgimnáziumi tanár, Batta György simoni ref. lelkész jeles képzettségű fia, állami ösztöndíjjal a mult évben külföldi tanulmányuton volt. — Most pedig ujabbant azt olvassuk, hogy Varga Sándor rozsnyói illetőségű nagybányai áll. főgimnáziumi fiatal tanár küldetett a cultusminiszter által külföldi tanulmányutra, — egyelőre Berlinbe.

Lelkészeiktatás és iskolaavatás. A hisznyói ág. ev. lelkészi állásba — a mely Rohács Lajosnak nyugalmavonulása miatt üresedett meg — f. hó 9-én iktatta be Bódy János lelkészt Terray Gyula főesperes. — Hoznek Lajos nagyrőcei — Szlabey Mátyás jelenleg bártfai — volt hisznyói és Blázy Lajos murányhosszuréti lelkész segédlete mellett, a mely után az új lelkész, mint az egyház osztatlan szeretetének s egyhangú bizalmának a birtokosa, tartotta meg bemutatkozó szentbeszédét egyházhiveinek, a völgy papi, s tanítói karának, s a jelenvolt előkelő közönségnek épülésére, gyönyörködtetésére. — A beiktatás után az új iskolaépület udvarára vonult a szépszámu gyülekezet, a hol az ének hangjai után: Hoznek Lajos nagyrőcei lelkész, mint az egyházi főhatóság megbizottja, tartalmas felavató beszédben, majd szintén magyar imában kérte az Egek urát, hogy áldaná meg azt, hogy az az istenfélelemnek s hazaszeretetnek, a tudományok ápolására sokáig fennálljon. Az egyházi esemény bevégezése után az egyház a közel 20 ezer koronás s egyházi adókövetés alapján befolyt összegből emelt ujskolaépület tantermében — a vendégeit gazdagon látta el, mely alkalomból Hisznyai Heinzelmann Béla dr. egyháztelügyelő, Terray Gyula főesperest köszöntötte fel, majd a felköszöntések egész sora következett a mely után a jelen voltak tánczra kerekedtek.

Bornemisza László főispánunk arczképét és életrajzát közli a „Magyarország Főispánjai” című évkönyv, melynek díszes kiállítása méltó feltűnést fog kelteni. A pazar illusztrációkkal ellátott kötet nemsokára kikerül a sajtó alól és magában foglalja az ország vármegyei és törvényhatósági joggal felruházott városai főispánjainak biográfiáját. Ugy véljük, hogy ezt a díszmunkát, melyben Bornemisza László főispánunk kitűnően sikerült művészi arczképe is helyet foglal, városunk minden közintézményének meg kell szereznie. A tényes kiállítású díszmű megrendelhető Balassa Sándor szerkesztőnél Debreczen Arany János-utca 20. Egy példány ára 10 korona.

B—tt. *Tekintetes Szerkesztő ur!* Becses lapja 41-ik számában „A tanítói internátus kérdéséhez” Váry László ur által irt s személyemre, „mint 8 gyermekes apá”-ra vonatkozó soraira — becses engedelmevel — a következő megjegyzésem van: A tornaljai gyűlésen azért hangoskodtam a rimaszombati prot. gymu. régi épületének megvétele mellett, mert meg voltam győződve arról, hogy rövid időn belül csak így juthatnak gyermekeink internátusba. A tornaljai állomáson azt mondtam: „Gyermekeim vasuton járnak be Szombatba, s hogy délben ne ácsorogjanak kint az utcán, megkértem az intézet épületében lakó pedellust, engedje át nekik szobáját, hogy ott magukkal vitt szerény ebédjüket elfogyaszthassák s a délutáni lezckére készülhessenek. Ezért fizettem neki 2—3 frtot. Hogy ha az internátus drága lesz, akkor én nem adhatom be gyermekeimet, mert, sajnos, mint vidéki embernek 10 év óta folyton 2—3 gyermeket házon kívül kell neveltetnem s 15—20 frtot egy-egy gyermek után nem fizethetnék.” Czikkiró ugy akar engem feltüntetni, mintha én az internátus létesítésének egyik kerékkötője volnék, pedig én még április hóban léptem be az internátus tagjai közé, ugyan nem 1000 koronával, mint a czikkiró, hanem szerény 50 koronával, de azt fizetem is! A rimavölgyi 8 gyermekes apa-

Esküvők. *Jávorszky* József fiatal kereskedő, ki a helybeli fogasztási szövetkezethél mint üzletvezető fog működni, f. hó 15-én tartotta városunkban esküvőjét *Eszényi* Iduskával, *Eszényi* Gyula helybeli jó hírű bőrkereskedő kedves leányával.

Miskolczy Lajos helybeli czukrászdatulajdos, ma vasárnap délelőtt tartja esküvőjét a hatvani róm. kath. templomban *Strémen* Ilonkával.

Vármegyei ülések. A héten a magyar nyelv sikeres tanítása érdekében jutalmazásra méltó tanítók ajánlása tárgyában, a vármegyházán bizottsági ülés tartatott. Ugyancsak f. hó 13-án az erdészeti bizottság ülésezett.

Változás a postán. Az új postafőnök, *Bekény* Béla, ki csak nem régen foglalta el hivatalát és vette át a helybeli m. kir. posta- és távirat vezetését, már eddig is sok oly üdvös újítást hozott be, mely a közönség érdekében rendkívül előnyösnek és fontosnak minősíthető. Most legújabbán azzal lepte meg a közönséget, hogy a küldemények és levelek kikézésénél fennállott eddigi gyakorlatot változtatta meg. Ugyanis eddig az volt a gyakorlat, hogy a levélhordók reggel távoztak a posta épületből, hogy az esteli postát kézbesítsék s ezen körülmény-nél fogva a reggel 8 órakor érkező Budapest-feléi posta csak később, délelőtt lett kikézésre. Ez a 11—12 órakor kiinduló kézbesítés most elmarad, mert délben az üzletek és pénzügyesek stb. különben is zárva vannak. E helyett azonban reggel 9 órakor indul ki a kézbesítés s így a már reggel 8 órakor érkező küldemények, levelek stb. is kézbesítést nyernek és nem kell arra a déli órákig várni. Ehez járul, hogy ezen újítás folytán a csomag átvétel is gyorsan fog történni. Mint értesülünk, egyeseknek azonban, kik *Miskolczy* és *Nagyócze* felől várnak postát, ez újítás nem tetszik, de hát a nagy-közönségre fontosabb a pesti posta: ennél fogva tehát csak örömmel lehet fogadni ez újítást.

Felnőttek oktatása. Főgimnáziumunk tanári kara a jövő télre is tervbe vette a vetített képekkel fűszerezett érdekes előadásokat, mintegy 12 ilyen fogtnak tartani.

A jolsvai állami iskola építése ügyében — amely még 1908. augusztus 31-ikétől késik — szept. 30. a város képviselőtestülete *Kubinyi* Géza országgyűlési képviselő és *Pogány* István kir. tanfelügyelő jelenlétében ülést tartott. Ugy a kir. tanfelügyelő, mint főleg az országgyűlési képviselő álláspontjának meghallgatása után elvileg kimondták, hogy: a siketnéma- és állami iskola lehetőleg külön telken volna emelendő (bár a két intézet eddig 10 éven át együtt élt) s oly czélből új tervet készített a város — esetleg új telket is vásárol — az új siketnéma intézet czéljára. Mély benyomást tett a képviselő felszólalása, aki hangsúlyozta, hogy a város a saját gyermekeinek a jól fel-fogott érdekeit szem előtt nem tévesztve — mint az hogy azt több garami község sem tette — legkésőbb a jövő tavaszon valamelyik terv szer-mint az állami iskolának megfelelő épület építéséhez fog — amelyhez szívesen ajánlotta fel támogatását.

Vadászati kiállítás. Három nap előtt zárták be a magyar vadászoknak nagy dicsőséget hozott nemzetközi bécsi vadászati kiállítást. A díjat nyertek sorában találjuk: ezüst állami-éremmel kitüntetve: „*Magyar Erdész*” *Rimabánya*. Ugy tudjuk, hogy ez a *Micske* Gusztáv rimamurányi főerdész szerkesztése alatt megjelenő erdészeti és vadászati szaklap. — Kereskedelmi kamara ezüst éremmel kitüntetve: *Krompecher* Gyula Poprád, *Madarász* Pál p. ü. tanácsos rokona.

Lejárt szabadságidő. Dr. *Heinrich* Béla, az állami gyermekmenhely főorvosa kétheti szabadságidő után ma hazaérkezett s a hivatalos teendőket átvette helyettesétől dr. *Sigmund* József másodorvostól.

Agár-verseny. Mult számunkban a versenyek folyama alatt már közöltük, hogy a nagy-közönség érdeklődése és szép idő mellett mily pompásan folytak a versenyek a dobriai fensíkon. Mivel csak lapunk zárta után történt meg a döntés, örömmel közöljük, hogy a kitűzött díjak idehaza maradtak, mert az első díjat: a földmívelésügyi minisztérium ajándékát, *iff. Szontagh* Zoltán rimaszécsi jbeli tb. főszolgabíró *Büszke* nevű agara vitte el, a második díjat pedig *Fáy*

Antal földbirtokos *Caracalla* nevű agara. Most pedig lapunk zártakor arról értesülünk, hogy a f. hó 13—14-én *Szolnok* megtartott derbyn, az első díjat, a földmívelésügyi minisztérium adományát, 1200 korona tisztelet díjat, egy fajlovát és egy remek billikomot *Fáy Caracalla* nevű agara vitte el, a második díjat *Patay* abaujmegei földbirtokos vitte el, a harmadik díj azonban ismét Gömörnek jutott, mert azt *iff. Szontagh* Zoltán hozta haza *Büszke* nevű agarával. Ennél nagyobb dicsőség már alig lehet az agarászat történetében, mint az utóbbi években vármegyénket érte. Három év előtt *Fáy* és *Szontagh* agarai győztek az egész vonalon, a mult évben *Hámos* Antal verte meg az összes versenyeken az összes agarakat, mostan pedig ismét *Fáy* és *Szontagh* lettek ez ideig mindenütt a győztesek. A régi gentry lovas és agarász idők dicsőségének hajnala virradt fel vármegyénk sport férfaira, kik nem engedik a gömöri nevet és időket letűnni, s fényesen bizonyít ez a mellett, hogy a szerencsétlen gazdasági és politikai viszonyok mellett még országos hírnek örvendő egészséges középosztályunkkal szerepelhetünk. *Büszkék* lehetünk erre és csak nagy nyereség a győzők dicsősége, vármegyénkre és társadalmunkra is, mert már ez az egyedüli kapocs, mely hontenntartó középosztályunkat még erősen fűzi együvé és köti a röghöz. Agarászaiknak őszintén sok szerencsét a többi versenyekre is.

Vadász szerencse. *Pauchly* Rezső püspöki erdőmester *Rozsnyón* a mult héten egy szépen fejlett 16-os szarvasbikát ejtett el. Ugyancsak jó szerencse kísérte *Remenyik* Aladár nyustyai tb. főszolgabíró tegyverét is, a mennyiben f. hó 12-én a fűrész erdőségeiben egy szép 10-es bikát ejtett el.

A szulovai medve szobra Karapancson. A mult télen *Henrik* porosz kir. hercege tiszteletére, a *gróf Andrássy* Géza szulovai erdőségeiben megtartott híres medveadászon *gróf Eszterházy* Pál is egy hatalmas medvét ejtett el. E medvét *Strobl* tanár ércbe öntötte és a bécsi erdészeti kiállításon most díjjal lett kitüntetve. A szép szobrot *Izabella* kir. hercegnő, *Frigyess* főhercege neje megvásárolta és magyar birtokán, a karapancsi parkban helyeztette el.

Jótevény adomány. *Bekény* Béla a helybeli kir. posta és távirat hivatal derék főnöke 10 koronát juttatott *Lukács* Gézáné alispánné, a gömörmegyei nyomorék gyermekotthon elnökének kezéhez, a szerencsétlen gyermekek részére. E nemes adomány önmagát dicséri és az elnökség annak vételét ez uton nyugtázza.

Betöltendő orvosi állások. A *putnoki járásorvosi* állás pályázata f. hó 20-ikán lejár. A kérvények e napig beadhatók a vármegye főispánjánál. Ugyancsak október hó 20-ikán jár le az új *osgyáni körorvosi* állásra hirdetett pályázat. A körorvos *Osgyánban*, esetleg *Fazekaszaluzsányban* tartozik lakni s e két községen kívül *Magyarhegy* meg, *Nagyszuhá*, *Susány*, *Cserepes*, *Válykó*, *Telep* és *Guszona* községek egészségügyi teendőit tartozik végezni.

Kanyarójárvány. Városunkban néhány hét előtt járványszerűen lépett fel a kanyaró gyermekbetegség, mely rohamosan terjed, s az elemi iskolákban különösen sok gyermek betegedett meg. F. hó 10-ikéig az elemi leányiskola I osztálya be is volt zárva, a járvány azonban azóta fokozott mértékben terjed. Leteltyása ugyan enyhe és aggodalomra nem ad okot a baj, de mégis czélszerű és helyes volna az elemi iskolákat legalább 14 napra bezárni.

Szengáz mérgezés. *Urajon* f. hó 10-ikén szomorú eset történt. Egy kutatásnál foglalkozó *Kónya* János nevű embert a mélyben kifejlődött szengáz elkábította s néhány pillanat alatt megfulladt a szerencsétlen ember. A bíróság elrendelte a vizsgálatot és a boncolást, mely f. hó 12-ikén ment végbe, s résztvett azon *Boross* Zoltán rimaszécsi járásbíró, dr. *Zehery* István kir. törvényszéki és dr. *Molnár* Ferencz körorvos.

Agyonverte a feleségét. Lapunk zártakor kapunk ismét egy borzalmas hírt, hogy f. hó 13-án *Sajószárván* *Atlasz* András ottani lakos feleségét agyonverte. A törvényszéki boncolást dr. *Zehery* István kir. törvényszéki or-

vos ejtette meg. A vadállati természetű férjet pedig beszállították a helybeli ügyészségi fogházba. Hová fog ez fejlődni az enyhe törvények és a be nem vált esküdtszéki intézmény mellett, hol a részegség, az orvosi megfigyelések alapján kiadott elméleti állapotokra vonatkozó vélemények és a védők hangzatos szavai irányítják a lelki rugókat?

Szüret. Megindult a szüretelés bércezes Gömörben is, hol ugyan nem sok, de annál jobb bor terem. F. hó 12-én *Putnokon* folyt a szüretelés, hol *Széman* Endre prépost-plébánosnak volt sok vendége s lett sok bora. A putnokiakon kívül ott volt *Lukács* Géza alispán, *Szakall* Vincze árszaszéki elnök és dr. *Löcherer* Tamás kórházi igazgató is családjukkal. — F. hó 15-én a sajógömöri és Bojér-hegyekben szüretelnek a *Szentidnyei* családok. Ugyancsak e napon szüretel Kelemérben a *Diószeghy* család. Az almágyi szőlőhegyen f. hó 17-én porgártársunk *Benyó* Béla is megkezdte a szüretelést. A mint halljuk az idei termés jóval a közepesen felül van.

Késelések. Mult héten *Hangonyon* a korcsmában mulattak a legények s a mulatság vége az lett, hogy összevesztek valami felett. Az egyik legény *Hegedüs* János 20 éves erőteljes fiatal embert a veszekedés közben egy szemén szurta, hogy a késhegy az agyat is sértette. Teljesen eszméletlen állapotban hozták be a kórházba. — *Uzapanyton* pedig f. hó 12-ikén egy ezigány *Benko* Sámuel gépfűtőt rövid szóváltás után egy oldalba szurta, hogy egy hosszú és mély súlyos sebet ejtett rajta. A sérültet 13-ikán kórházba szállították.

Megtalált hulla. Szeptember hó 8-án *Rimabányán* a megáradt Rima vizébe beletult a rimabányai — most már tiszolczi — vasuti ör kis fia: *Penják* József. Akkor eredménytelenül kutatták a víz folyása mentén a kis gyermek holttestét, folyó hó 14-ikén megtalálták a hullát ott, a hol a kis fiu befulladt a vízbe. 15-én eltemették.

Korcsmai verekedés. *Almágyon* f. hó 6-ikán, a korcsmába idogáltak a legények, s *Varga* Varkó István, ki régi haragosával *Agócs* Mártonnal találkozott, egy ólmosbottal úgy fejbeütötte ezt, hogy eszméletlenül összeesett a legény, kit másnap behoztak a közkórházba súlyos sérülésével. A csendőrség nyomban megindította a vizsgálatot.

Ragados állapotbetegségek 1910-ik évi október 11-ik napján. *Lépfene:* Cserencsény, *Ratkó*, *Runya*. *Veszétség:* *Rimabrézó*. *Rühkor:* *Bugyikfala*. *Sértésorbáncz:* *Koháryháza*, *Karaszko*, *Rozsnyó*, *Jánosi*, *Hét*. *Sértésvész:* *Süvete*, *Kövi*, *Mikolesány*, *Gömörnánás*, *Gömörispánmező*, *Gömör*, *Sőreg*, *Csomatelke*, *Kiéte*, *Karaszko*, *Osgyán*, *Rozsfallva*, *Rozsnyó*, *Krasznahorkaváralja*, *Abatálva*, *Alsóvály*, *Otrókocs*, *Kelemér*, *Málé*, *Lökös*. *Serczegő úszók:* *Cserencsény*, *Rimaszécs*, *Feled*. *Sértésvásár be van tiltva:* *Rozsnyó*, *Kövi*, *Osgyán*.

Vármegyei közgyűlés. Megyénk törvényhatósága f. hó 27—28-án tartja őszi rendes közgyűlését, melyre következő meghívót adta ki a megye alispánja:

14718—1910. Gömör és Kishont vm. alispánja.

Hirdetmény

A törvény és szabályrendelet értelmében tartandó rendes őszi vármegyei közgyűlés határidejéül Főispán ur Ó méltóságával egyetértőleg f. évi október hó 27. és 28-ik napjának délelőtt 10 órája *Rimaszombat* városába a vármegye házának nagytermébe tüzetett ki.

Midőn erről a közönséget értesitem és a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, egyuttal köztdomásra hozom, hogy ez alkalommal a köztanácskozás kiválóbb tárgyait az 1911-ik évi vármegyei költségvetésnek megállapítása, egyéb vármegyei nem rendszeresített kiadásoknak fedezése, a vármegyei szabadrendelkezési alap javára a jövő 1911. évre kivetendő vármegyei pótdadó megszavazása, valamint az 1886. évi XXI. t. cz. 46. § értelmében a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő egyéb közérdekű vármegyei közügyek fogják képezni.

Rimaszombat, 1910. szeptember 29.

Lukács, alispán.

Szüreti vakáció. A szürethez kissé későn, de a vásárhoz alkalmazkodva, ad a rimaszombati főgimnázium három napos szünetét f. hó 20—22-ikén, a mikor a tanulók esetleg szüretre is távoznak még, de a leglátogatottabb országosvásár idején szülőikkel bevásárolhatják a szükséges téli ruhákat és ha valahol azülő szüret nem volna, tarthatnak káposztaszüretet, vagy tengeri szüretet, a mi szintén jól beillik az őszi hangulat idylli képei közé, a mikor Berzsenyivel szólván:

„Hervad már ligetünk, díszei hullanak,
Tarlott bokrai közt sárga levél zörög;
Nines rózsás labirinth. balzsamos illatok
Közt nem lengedez zephyr.”

Multság. A nyustyai kedélyes életű, vig pörköltöző társaság f. hó 18-án táncszal egybekötött fog estélyt fog rendezni a Központi szálloda nagyeremében. Az elms meghívónak ez a címe: Szüreti táncmultság. Bár tudjuk, hogy az egész vidéken egy fűrt szőlő is alig terem, de azért szőlőlevében nem lesz hiány. Visszapillantva a multi multságok sikereire, ez valamennyinél fényesebben fog sikerülni, melyre az egész Rimavölgyről sokan készülnek. Belépti díj 2 korona s ezért nem csak beléphet az ember, hanem reggelig, sőt másnap délig ehet és ihat is, mert ez a multban is mindig így volt. — A ki pedig nem hiszi, hogy ott mily kedves és szép hölgykoszoruban gyönyörködhetik a ember, az siessen oda és meg fog győződni, hogy igazat irtunk.

Vármegyei Naptár. mely immár a 6-ik évfolyamba lép, ez idén is meg fog jelenni november hó végén. A szerkesztő-bizottság ez idén is Lukács Géza alispán vezetése alatt: dr. Veress Samu főgimnáziumi igazgató, Matolcsy Pál leányiskolai igazgató és Komáromy István vm. tb. főjegyző. A naptár, mely újításokon és statisztikai adatainak átdolgozásán megkeresztül, Lévai Izsó könyvkereskedő kiadásában fog megjelenni számos fényképpel.

Kegyetlen gyilkos. Gömörispánmezőn mult pénteken vadállati kegyetlenséggel ölte meg Forgács János kisbirtokos gazda a feleségét; egy 50—55 éves asszonyt. Az előzmény az volt, hogy Forgács Jánost — ki különben közgazgatási uton körözött ön- és közveszélyes elmebeteg, a nővére már régen uszította felesége ellen s gyakori féltékenységi jeleneteket idézett elő a házastelek között. A faluban Forgács veszedelmes ember hírében állott s a szomszédok — miután tudták, hogy rosszul bánik feleségével, állandóan figyelemmel kísérték. Mult pénteken benézett egy ember az ablakon s látta, hogy Forgácsné halva fekszik a földön. Az előjáróság tagjai épen abban a pillanatban rontottak be a házba, mikor Forgács és a nővére inget akartak adni a holttestre s előkészítettek egy vastag kötelet azzal a szándékkal, hogy a holttestet felakasztják s így — azt a látszatot keltve, hogy öngyilkos lett az asszony — tényleg vezethetik a hatóságot. Az embert letartóztatták s akkor beismerte, hogy feleségét nővére vadaskodása után — megverte, aztán rázárta az ajtót és Szelestyére ment. Visszajöve már halva találta az asszonyt. Forgácsot a csendőrök letartóztatták és bezárták egy házikóba, hol az ember egy gerendára felakasztotta magát. A csendőr észrevette és elvágta a kötelet, úgy hogy nem lett baja az embernek. A vizsgálóbíró és ügyész kiszálltak a helyszínre az orvosokkal, kik az asszonyon tömérdek sérülést találtak. A tettest és nővérét Bartók György-nét f. hó 10-ikén beszállították a fogházba.

Halálos esés. Dobsinán a takarékpénztár építkezésénél f. hó 8-ikán Prok György az állványról lezuhant és meghalt. Bonczolása f. hó 10-ikén ment végbe.

Katonai utóállítás. F. hó 12-én a megyei székház földszinti kistermében katonai utóállítás volt, melyen nagyobb számú hadköteles lett állítva és keresetképtelenség folytán jelentkezett apa megvizsgálva. Egy éves önkéntes is be lett sorozva kettő.

A Kárpát-egyesület gömői osztálya taggyűjtő ívet küldött a szerkesztőségünknek. Miután az egyesület hézagpótló, hasznos ezélt szolgál s a turistaságot, kirándulásokat előmozdítja és megkönnyíti, azért a legmelegebben ajánljuk lapunk olvasóinak, hogy az egyesületet pártolják és abba belépjenek. A taggyűjtő iv kiadóhivatalunkba bármikor aláírható.

Véres verekedés. Antali pusztán mult hét elején *Hutár* Barna és *Morek* József cselédek összevesztek s *Hutár* egy vasvillával ugy fejbévágta *Moreket*, hogy az nyomban összeesett és eszméletlen állapotban vitték be a kórházba. A csendőrség a nyomozást megindította.

Konzuli kinevezés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy Simon Effendi Tchaian alkonzul a budapesti török császári főkonzulátushoz konzullá neveztetett ki.

Olcso hus. Ilyen is volt a mult héten kivételesen, a mikor dobszó mellett hirdette a város szolgálja, hogy a hatósági mészárszékben 80 fillér a marhahus kilója. Persze, nem állandó árusításról van szó, hanem kényszerűvágásról, a mi kivételes dolog, mert a mai marhaárak mellett a legvérmesebb remény sem lehet akkora, hogy 80 filléres marhahust kívánhasson a mi városunkban.

Összevert szőlőpásztor. Harmaczon mult szombaton délután *Matyi* Lajos nevű cigány régi haragosát, az öreg *Csicsár* Rudolf szőlőpásztor megátámadta, s ugy összeverte, hogy a bordái összetörték s balkarjának mind két csontja eltört. A csendőrség megindította a nyomozást.

Javítások az igazságszolgáltatás terén. Gyors, olcsó és méltányos igazságszolgáltatásra vágyik a magyar. Ezt a célt szolgálják azok a törvénytervezetek, a melyek most vannak bizottsági tárgyalás alatt s igen hasznosoknak látszanak. Az egyik a peres ügyek gyorsabb tárgyalásáról szól, a másik meg a népet védi meg fővárosi kereskedők és ügynökeik ellen, mert eddig a fővárosban perelhették a vidéki embert, a mi nagyon méltánytalan zaklatás volt a vidéki félre, és sok visszaélésre adott alkalmat, ezentul a terv szerint vidéki embert is saját bírósága előtt lehet csak perelni.

A fehér-kereszt évkönyve. Most jelent meg a gömörmegyei fehér-kereszt egyesület évkönyve. Az egylet élén *Lukács* Gézáné alispánné és *Hámos* László nyug. főispán társelnökök állanak. Az ügyesen összeállított évkönyvet, mely hűségesen számol az egylet jótékonyaságáról, s melyet *Rábely* Miklós nyomtatott és *Rábely* Károly könyvkötő fűzött, ajánljuk a közönség figyelmébe.

Lelketlen fiu. Jánosiban f. hó 10-ikén *Palkovics* Lajos ittas állapotban megátámadta apját *Palkovics* Pált, összeverte s kilökte a házból ugy, hogy a 62 éves öreg embernek karja kifeszamodott. A sérült öreg embert a kórházba szállították.

A különféle anyagok szállítása. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a pólai cs. és kir. tengerészeti arzenál az 1911. évben szükséges anyagszerek szállítására (bőraru, szappan, kőszén stb.) pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 30-ig nyújtandók be.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretett sógorom, illetve fivérem ifj. *Czippus* István elhunytával mély fájdalom enyhítéseként részvétüket nyilvánították, vagy temetésén megjelentek — különösen kollégáinak, a helybeli borbély mester uraknak, kik koporsójára koszorut helyeztek — ez uton mondunk hálás köszönetet. — Rimaszombat, 1910 október 12.

Siku Mihály és neje Czippus Borbála.

Exhumálás. Özörény községben *Szabari* Erzsébet 18 éves fiatal leány hulláját f. hó 11-ikén a bíróság kiküldöttei exhumálták. A fiatal leányt szept. 9-ikén egy bika felöklelte és a szerencsétlen 19-ikén meghalt. Gondatlanság gyanuja forogván fenn, a bonczolás elrendeltetett.

Kneipp a koleráról. A jeles természetorvos, Kneipp szerint az embernek, ha gyomrát rendben tartja és háborítatlanul emésztethet, nincs oka a félelemre. Kár hogy az emberek vörösbort, cognac stb. élvezetével előre elgyengítik a gyomrukát. Betegség esetén egy lepedőt 5—6 rétt összehajtva forró vízbe mártunk s a mily melegen a beteg kibírja — alul egy meleg ecetes kendővel — a beteg mellére és hasára tesszük. 20—25 perc múlva, ha az izzadás elkezdődött, újra meleg boregatást kell tenni s ezt ismételni mindaddig, míg az émelygés és a görcsök megszűnnek. Jó, ha egy kanál örölt (zuzott) édes kőményt tejben megfőzve apránként beadunk a betegnek. Kneipp 1845-ben 41 beteg közül 40-et meggyógyított — ahhoz az egyhez, a kit nem tudott menteni, későn hívták. — Előleges védelmül ajánlja a kolera ellen, hogy vegyünk hetenként 3—4 másodperczig tartó hideg félfürdőt, akkor a mikor testünk legmelegebb. A kinek nincs rendben a gyomra, igyék reggelenként keserű ürömhéát, vagy rángjon meg és nyeljen le naponként 6—8 szem kenyőmagot.

Cairói kereskedelmi és hitelértékesítések. A miskolci kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy jövőben a cairói kereskedelmi és hitelértékesítések vonatkozólag ne a cairói cs. és kir. főkonzulátushoz, hanem az ottani cs. és kir. cónsulátushoz forduljanak.

A verseczi magyar közművelődési egyesület történetét az egyesület derék titkára: *Perjéssy* Lajos főreáliskolai tanár írta meg az egyesület 25 éves jubileumára. A 142 nyomtatott lapra terjedő könyvecske gondos feldolgozásban, érdekesen tárgyalja az egyesület történetét, az iskolaügyeket, az egyesület művét a nemzeti színészet szolgálatában, a könyvtár állapotát, a cseregyermekes ügyét, a hazafias ünnepeket, társas estélyeket, az egyesület tagjait és a pénztár jelenlegi állapotát. A lelkesen megírt történet arról győz meg bennünket, hogy ott a délvidéki nemzetiségek körében a *magyarság egységesszen vezetett, sokoldalú tevékenységet* fejt ki a haza javára.

Selejtezés. A pénzügyminiszter legújabb rendeletével megadta pénzügyigazgatóságunknak a felhatalmazást arra nézve, hogy az 1898, 1899, 1900. évi régebbi ügyiratok, az okmányok kivételével, kirendelendő fogalmazási tisztviselő felügyelete alatt, selejtezhessen. Észereint csakhamar nagyobb mennyiségű ócska papíros kerül eladásra.

Mezőgazdasági termékek kivitele Franciaországba. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy paszuly, burgonya és aszaltszilva bevitele Franciaországba, szárazföldön, meg van engedve. Ellenben ugyanezen termékeknek tengeren való bevitele, a kolera miatt ez idő szerint tilos.

BERLINI VICTORIA Általános Biztosító Részvénytársaság

a Continens egyik legnagyobb biztosító intézete.

Vezérügynöke: KOHN ALBERT fakereskedő RIMASZOMBAT. — (Alapított 1853.)

Biztosítási állomány 1909. decz. 31-én	2076730185 ker.
Vagyon 1909. december 31-én	882298188 „
Bevétel 1909. évben	180229285 „
Nyeresség	38647367 „

Biztosít a legolcsóbb díj mellett.
Példa: 1000 koronás eléérés és halál esetére szóló biztosítás 25 évi időtartamra egy 30 éves egyénnek csupán 568 koronába kerül.
Már 1878. óta az összes díjfizetések 3%-ával emelkedő osztalék fizetetik ki.

Liberális, rövid biztosítási feltételek. — Életfogytiglani biztosítás, vasuti és gőzhajó szerencsétlenség ellen. Gyermekek és népbiztosítás orvosi vizsgálat nélkül. Ugyiszintén eszközök: Tűz, jég, betöréses lopás, baleset, szavatosság és állatbiztosításokat a legelőnyösebb díjak és feltételek mellett.

Teljes tisztelettel KOHN ALBERT.

Kiadó üzlethelyiségek.

A Deák Ferencz-utcában újonnan épült házban két üzlethelyiség és egy udvari lakás **október hó 1-től** kiadó.

Értekezni lehet **Zsuffa Kálmán** tulajdonosnál ugyanott. 7—*

Eladó ház.

Uri kényelemmel berendezett, a város legszebb és legegészségesebb helyén fekvő és csak néhány évvel ezelőtt épült ház, melyben négy szép nagy szoba, konyha, kamra, előszoba, pince; az udvarban kitűnő vizű kut; mindentéle mellékhelyiségek és kert is van, — szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet: **Gaskó János** tulajdonossal Forgách-utca. 9—*

Eredeti „Pfaff” varrógépek

valamint elsőrendű kerékpárok dupla harangesapágygyal és szabadonfutóval 5 évi jótállás mellett eredeti gyári árban kaphatók.

Kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz külső és belső gummit, pedálok, lánczok, csengők, kormányok, sárvédők, kulcsok, szabadonfutó ágyak, csészék, konuszok, tengelyek stb. stb. mélyen leszállított nagybani eredeti gyári árban szállítok vidékre is. **TIGERMAN ADOLF**,

15—*
órásmeister és ékszerész.
Rimaszombat. (a pénzügyig. épület).

Árverési hirdetés.

515—1910. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyrőcei kir. járásbíróságnak 1899. évi Sp. II. 902. 2. sz. végzése következtében Bottó Gyula ügyvéd által képviselt Nagyrőcei Népbank javára 186 koronás jár. erejéig 1908. évi december hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felütfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok u. m: szarvasmarha, lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyrőcei kir. járásbíróság 1908. évi 169. számú végzése folytán 186 korona tőkekövetelése, ennek 1898. évi január hó 8-ik napjától járó 8%-os kamatai, 2/3%-os váltódíj és eddig összesen 126 korona 54 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Királyhegyfalján leendő megtartására **1910. évi október hó 22-ik napjának** délelőtt 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felütfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyrőce, 1910. szeptember hó 28.
Holló Arzén, kir. bir. végrehajtó.

Tanulóul

egy 13—14 éves fiú, — ki magyarul helyesen írni és jól olvasni tud — **id. Rábely Miklós könyvnyomdájában** felfogadtatik.

Helybeliek előnyben részesülnek.

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

Megvételre ajánl: **Gőzgép- és motorcséplő** készleteket, **arató-, fűkaszáló-, vető- és szénagyújtó gépeket**, valamint mindentéle kisebb **gazdasági gépeket.**

Elvállal: malom, téglá- és szeszgyár berendezéseket.

Szállít: mütrágyát, erőtakarmányt, etternit,
fedőcserepet és porosz kőszent.

Salgótarjáni kőszénbányának, gömörmegyei egyedüli vezérképviselője.

Nagyobb rendeléseknél **előnyös fizetési feltételek** és kellő biztosíték mellett **10—15 évi hitelt is nyújt.**

Legjutányosabb árajánlattal készséggel szolgál.

Cigaretta-hüvelyek

100 darabonként:

Sirolin	14 fillér
Kincsem	16 fillér
King	18 fillér
Kohinor nikotinmentes	20 fillér
Pique	24 fillér
Sorompó	24 fillér
Club nikotinmentes	28 fillér
Ambre nikotinmentes	30 fillér
Marschal	32 fillér
Heba nikotinmentes	32 fillér
Rizabadi nikotinmentes	34 fillér
Kader nikotinmentes	36 fillér
1 drb cigarettatöltő-gép	14 fillér

Kapható: **IFJ. RÁBELY MIKLÓS**
papirkereskedésében Rimaszombat.

Kereskedő tanulól

Köhler János Korompa vasgyári kereskedőhöz felvétetik azonnal oly tisztességes szülők gyermeke: a ki 1—2 gimnáziumi vagy polgári iskolai osztályt végzett és a 13—14 évet már betöltötte.

Értekezhetni lehet személyesen vagy levélileg is. 1—*

Eladó ház!

A **Kmetty-utca 6. szám** alatti ház, mely három szoba, konyha, kamara, pince, kert és magános udvarból áll, — szabadkézből jutányos áron eladó. Értekezhetni

özv. Kalocsay Gyuláné

2—3 részbeni tulajdonossal.

Végeladás!

Üzletem átadása folytán az összes árucikkeket, bolti berendezési tárgyakat **1910. évi október hó 22-ig** mélyen leszállított áron adom el.

Rimaszombat, 1910. október hó.

özv. Mindszenty Bertalanné.

Kárpitos, paplanos munkák

legolcsóbb beszerzési forrása **IZSAK SÁNDORNÁL**,
Rimaszombat, Koháry-u. 27.
„Polgári Olvasókör” közelében.

Ugyanitt egy tanonc és tanuló lány felvétetik. 15—*

Mészárszék megnyitás.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy a **Rózsa-utcában** (a kisdudóvoda mellett) levő **Winter-féle husmérést**, hosszabb szünetelés után megnyitottam és — azt a legkényesebb igényeknek ujon berendezve — a husmérést ismét megkezdem. Nálam a **legjobb marha- és bornyuhusrészek**, u. m. felsár, fartő, vesepecsenye, rostélyos stb. pontos és előzékeny kiszolgálás mellett a legmértékesebb árak mellett lesz kapható. — Szíves pártolást és számos látogatást tisztelettel kér

Rimaszombat, 1910. október hó.

KLEIN MÓR, mészáros.

Vadász- és lovaglósizmák, bakkancsok

ugy készen mint mérték szerinti rendelésre, kifogástalan kivitelben, a legjobb anyagból kaphatók a

KOVÁCS ZSIGMOND-féle czipőüzletben

RIMASZOMBAT

Deák Ferencz-utca 8. sz. (Benyó Béla-féle ház).

Eladó ház, kiadó bolt.

Kossuth-utca 41. sz. ház nagy kerttel és szép udvarral eladó, továbbá az **Andrássy-ut 1. sz.** alatti házban **november 1-től kezdődőleg egy esinos bolt** kiadó. — Értekezni lehet: **Andrassi tényképészszel**. 2-3

Átadó üzlethelyiség.

Erzsébet-tér 9. sz. alatt a volt **Seidner Géza-féle bazár** átadó. **Czim:** a kiadóhivatalban. 12-*

*****

Árverési hirdetmény.

887. sz. Alulírott községi előljáróság ezenel közhírré teszi, hogy a Rimabánya község tulajdonát képező **községi kocsmaláz** az az 1911. évi január hó 1-től számitandó 3 (három) egymásután következő évre az **1910. évi október hó 24-én** délelőtt 9 órakor Rimabányán a körjegyzői irodában tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a rimabányai körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rimabánya, 1910. október 10

Bodnár Zoltán,
körjegyző.

Palkovics János,
bíró.

Eladó ház!

Rimaszombatban **Kossuth Lajos-utca 19. szám** alatti Hollósy-féle emeletes ház szabadkézből eladó. — Értekezhetni bármikor a tulajdonos **özv. Hollósy Józsefnével** vagy lapunk kiadójával. 2-*

Rendkívüli árleszállítás!

Házasulandók figyelmébe!

Jegygyűrűk és nászajándék-tárgyak előnyösen beszerezhetők részletfizetésre is.

Tigerman Adolf

órásmester és ékszerésznel Rimaszombat.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy **45 év óta fennállott**

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybevételével, a régi helyről (Lossonczy-utca 21. sz.) a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem enné fogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrésztül jut, ezen szomorú kötelességek teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben **érez- és fakojsorót, szemfedőt, sorkoszorút, loszoroszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron a leggyeszerűbbtől a legdiszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri 6-*

ZAWADZKY EDE

RIMASZOMBAT (Lossonczy-u. 21. sz.)

Új üzlet megnyitás!

Tisztelettel hozom az igen tisztelt hölgyközönség tudomására, miszerint **női-kalapot** folyó évi október hó 1-én nyitottam meg.

Elvem nem dicsekedni, hanem kérni az igen tisztelt hölgyközönséget a legújabb divatu női kalapjaim megtekintésére

Lakásom: Rózsa-utca és Szentpétery-utca sarok, **Zvikker-féle ház**. Tisztelettel

1-*

Özv. Erdélyi Jánosné.

*****

Tüzifa

Olesó és jó, I-ső és II-ik osztályu **cser- és bükkia** kapható házhoz szállítva **Vietórisz Gyula** takarékpénztári tisztviselőnél.

*****

Árverési hirdetmény.

526—1910. szám. **Jolsva** r. t. város tulajdonát képező „**Utolsó fillér**” nevű **kocsmahelyiség** 1911. január hó 1-től számitandó 3 évre 1220 korona kikialtási ár mellett **f. évi október hó 26-án délelőtt 10 órakor** városházán tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Árverési feltételek hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jolsván, 1910. október hó 11-én.

Habány József, polgármester h.

Kiadó lakás.

Losonczy-utca 45. számú ház emeleti része, mely hat szoba, konyha kamara s mellékheiyiségekkel bir, azonnal bérbe kiadó. Értekezhetni lehet a tulajdonos: **Zavadszky Edével** (Rimaszombati konzervgyár.) 11-*

Aláírási felhívás

a várgedei szénsavas és vastartalmu fürdőreszvénytársaság részvényeinek jegyzésére.

1. **A vállalat tárgya:** „Várgedei Szénsavas és Vastartalmu Fürdő Reszvénytársaság” cég alatt alakítandó részvénytársaság Rimaszombat székhelyvel.

A társaság határozatlan időtartamra alakul.

Czélja, a várgedei fürdő-telep, valamint a hozzá tartozó ingatlanok és az azokból fakadó „Valéria”-forrás vizének megvétele, ugyszintén a fürdő-telep kibővítéséhez szükséges földvásárlás, ezeknek a mai kor igényeinek megfelelő tervszerinti beépítése, a fürdő üzemben tartása, fellendítése és végül a „Valéria”-forrás vizének forgalomba való hozatala.

2. **Az alaptőke 300000 korona,** mely 1500 darab egyenként 200 korona névértékű és bemutatóra szóló részvény kibocsátása által szerezetik be.

A részvények befizetése akként történik, hogy minden egyes részvény 10%-a, azaz részvényenként 20 korona az aláírástól számított 14 napon belül a „Rimaszombati Takarékpénztár”, a „Gömörmegyei nép- és iparbank”, a „Gömörmegyei Takarékpénztár és hitelbank” vagy a „Rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank” Rimaszombati cégénél, 20%, azaz részvényenként 40 korona 1910. évi október hó 15-ig ugyanezen intézetek bármelyikénél fizetendő be készpénzben, ugyancsak az aláíráskor szervezési és előmunkalati költségekre részvényenként 2 korona szintén ezen intézeteknél készpénzben befizetendő; a hátralékos 70% befizetésének módozatait az alapítandó részvénytársaság közgyűlése fogja meghatározni.

3. **Az aláírás zárídeje** — az alapítók határozata folytán — **1910. évi december hó 31.**

4. Az alapítók fentartják maguknak és a részvényeseknek a netalán kibocsátandó újabb részvényekre vonatkozó elővételi jogot és azt, hogy a kereskedelmi törvény 183-ik §-a alapján az elsőigazgatóságot 3 évre kinevezhessék.

Kelt Rimaszombatban, 1910. augusztus 25.

A Z A L A P I T Ó K:

Dr. Mesko Miklós s. k.,

várm. t. főorvos.

Dr. Kovács László s. k.,

polgármester.

Dr. Zehery István s. k.,

kir. törvényszéki orvos.

Dr. Büchler Gyula s. k.,

orvos.

Dr. Löcherer Tamás s. k.,

várm. közkórházi igazgató.

Dr. Fodor Béla s. k.,

járási t. orvos.

Dr. Kármán Aladár s. k.,

a ker. munkásbiztosító-pénztár főorvosa.

Braun Zsigmond s. k.,

„Rimaszombati keresk. és közgazd. bank r.-t.” igazgatója.

Dr. Lichtschein Adolf s. k.,

m. kir. államvasutak orvosi tanácsadója.

Dr. Bleier Leó s. k.,

körorvos.

Dr. Krausz Gyula s. k.,

ügyvéd.

Benyó László s. k.,

magánzó.

Kubinyi Ferencz s. k.,

vm. t. főügyész.

Dr. Stojkovits Emil s. k.,

földbirtokos.

Dr. Szabó Károly s. k.,

városi t. orvos.

Lévai Izsó s. k.,

könyv- és papírkereskedő.

Kohn Albert s. k.,

takereskedő, fürdőtulajdonos.

Aláírási iverk találhatók egyelőre az alapítóknál és a fenti pénzüintézeteknél.